

REGULAMIN ŚWIADCZENIA USŁUG DYSTRYBUCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ

§ 1

Postanowienia ogólne

1. **Regulamin określa zasady świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego TIEW S.A. zwanego dalej Operatorem.**
2. **Regulamin określa prawa i obowiązki stron Umowy.**
3. **Regulamin stanowi integralną część Umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy Operatorem a Odbiorcą.**
4. Niniejszy **Regulamin** stanowi wzorzec umowny, o którym mowa w art. 384 Kodeksu Cywilnego (k.c.).
5. **Regulamin o świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej dla Odbiorców** uwzględnia postanowienia:
 - a) Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny wraz z późniejszymi zmianami,
 - b) Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne wraz z późniejszymi zmianami,
 - c) Przepisów wykonawczych wydanych na podstawie Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne,
 - d) Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej TIEW S.A., dalej **IRIESD**.
 - e) **Taryfy** TIEW S.A.

§ 2

Definicje

Użyte w niniejszym dokumencie nazwy oznaczają:

1. **Awaria w systemie** – awaria systemu elektroenergetycznego lub stan awaryjny w systemie elektroenergetycznym, uniemożliwiający dystrybucję energii z zachowaniem warunków przewidzianych **Umową**, w szczególności uniemożliwiający dostarczanie energii w sposób bezpieczny i nieprzerwany.
2. **Dystrybucyjny system elektroenergetyczny** – sieć dystrybucyjna wraz z przyłączonymi do niej instalacjami do wytwarzania lub pobierania energii elektrycznej, współpracująca na zasadach określonych w odrębnych przepisach, zdolna do trwałego utrzymywania określonych parametrów niezawodnościowych i jakościowych dostaw energii elektrycznej oraz spełniania warunków obowiązujących we współpracy z innymi połączonymi systemami.
3. **Dzień roboczy** – nieświęteczny dzień tygodnia od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
4. **Grupa przyłączeniowa** – grupa podmiotów przyłączanych do sieci sklasyfikowana w następujący sposób:
 - **grupa II** – podmioty przyłączane bezpośrednio do sieci dystrybucyjnej, o napięciu znamionowym 110 kV,
 - **grupa III** – podmioty przyłączane bezpośrednio do sieci dystrybucyjnej, o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, lecz niższym niż 110 kV,
 - **grupa IV** – podmioty przyłączane bezpośrednio do sieci dystrybucyjnej, o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz mocy przyłączeniowej większej od 40 kW lub prądzie znamionowym zabezpieczenia przedlicznikowego w torze prądowym większym od 63 A,
 - **grupa V** – podmioty przyłączane bezpośrednio do sieci dystrybucyjnej, o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz mocy przyłączeniowej nie większej niż 40 kW i prądzie znamionowym zabezpieczenia przedlicznikowego nie większym niż 63 A,
 - **grupa VI** – podmioty przyłączane do sieci poprzez tymczasowe przyłącze, które będzie na zasadach określonych w **Umowie** zastąpione przyłączem docelowym lub podmioty przyłączone do sieci na czas określony, lecz nie dłuższy niż 1 rok.
5. **Grupa taryfowa** – grupa **Odbiorców** pobierających energię elektryczną lub korzystających z usług związanych z zaopatrzeniem w tę energię, dla których stosuje się jeden zestaw cen lub stawek opłat i warunków ich stosowania.
6. **Instalacja** – urządzenia z układami połączeń między nimi.
7. **IRIESD** – Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej TIEW S.A.
8. **Miejsce dostarczania** – punkt w sieci do którego **Operator** dostarcza energię elektryczną.
9. **Moc przyłączeniowa** – moc czynna planowana do pobrania lub wprowadzenia do sieci, określona w **Umowie przyłączeniowej** jako wartość maksymalna ze średnich wartości tej mocy w okresie 15 minut, służąca do zaprojektowania przyłącza.
10. **Moc umowna** – moc czynna, pobierana lub wprowadzana do sieci, określona w **Umowie** o świadczenie usług dystrybucji jako wartość maksymalna ze średnich wartości tej mocy w okresie 15 minut.
11. **Nielegalny pobór energii elektrycznej** – pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia **Umowy**, z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ, mającą wpływ na zafalszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.
12. **Niskie napięcie (nN)** - napięcie znamionowe nie wyższe niż 1 kV.
13. **Okres rozliczeniowy** – ustalony w **Umowie** przedział czasowy pomiędzy dwoma kolejnymi odczytami rozliczeniowymi wskazani układu pomiarowo-rozliczeniowego.
14. **Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe (POB)** – osoba fizyczna lub prawna uczestnicząca w centralnym mechanizmie bilansowania handlowego na podstawie umowy z Operatorem Systemu Przesyłowego, zajmująca się bilansowaniem handlowym użytkowników systemu;
15. **Przyłącze** – odcinek lub element sieci, służący do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci **Odbiorcy** o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej z siecią **Operatora**, świadczącego na rzecz tego **Odbiorcy** usługę polegającą na dystrybucji energii.
16. **Prognozowane zużycie energii** - szacunkowa ilość energii elektrycznej, której zużycie przewiduje się w okresie rozliczeniowym, wyliczona na podstawie zużycia energii, jakie wystąpiło w minionym, analogicznym okresie rozliczeniowym albo na podstawie deklaracji **Odbiorcy**.
17. **Punkt Poboru Energii (PPE)** – punkt, w którym produkty energetyczne (energia, usługi dystrybucyjne, moc, etc.) są mierzone przez urządzenia pomiarowo-rozliczeniowe. Jest to najmniejsza jednostka, dla której odbywa się zbilansowanie dostaw, oraz dla której może nastąpić zmiana sprzedawcy.
18. **Sieć dystrybucyjna** – instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące dystrybucji energii elektrycznej wysokich, średnich i niskich napięć, za których ruch sieciowy odpowiedzialny jest **Operator**.
19. **Siła wyższa** - przez siłę wyższą należy rozumieć zdarzenie zewnętrzne, nagłe, nieprzewidywalne i niezależne od woli Stron uniemożliwiające wykonanie **Umowy** w całości lub części, na stałe lub na pewien czas, któremu nie można zapobiec, ani przeciwdziałać przy zachowaniu należytej staranności Stron.
20. **Średnie napięcie (SN)** - napięcie znamionowe wyższe niż 1 kV i niższe niż 110 kV
21. **Tangens ϕ** – współczynnik mocy, określany jako iloraz energii biernej do energii czynnej, pobranej przez **Odbiorcę** w danym okresie rozliczeniowym.
22. **Tangens ϕ_0** – współczynnik mocy określony w warunkach przyłączenia lub w **Umowie**.
23. **Taryfa** – zbiór stawek opłat oraz warunków ich stosowania, wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim **Odbiorców** w trybie określonym **Ustawą**, stosowanych w rozliczeniach przez **Operatora**.
24. **Układ pomiarowo-rozliczeniowy** - liczniki i inne urządzenia pomiarowe lub rozliczeniowo-pomiarowe, w szczególności: liczniki energii czynnej, liczniki energii biernej oraz przekładniki prądowe i napięciowe, a także układy połączeń między nimi, służące bezpośrednio lub pośrednio do pomiarów energii elektrycznej i rozliczeń za tę energię.
25. **Umowa przyłączeniowa** – umowa zawarta pomiędzy **Operatorem** i **Odbiorcą** zawierająca min. termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności, zakres robót niezbędnych do realizacji przyłączenia, wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo – rozliczeniowego i jego parametrów, moc przyłączeniową.
26. **Umowa** – umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej.
27. **Usługa dystrybucji** – usługa świadczona przez **Operatora** na podstawie **koncesji** na dystrybucję energii elektrycznej wydanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE).
28. **Ustawa** – Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku **Prawo energetyczne** (tj. Dz.U. z 2006r Nr 89, poz. 625 z późniejszymi zmianami).
29. **Wysokie napięcie (WN)** - napięcie znamionowe 110 kV.
30. **Zabezpieczenie przedlicznikowe** – najbliższe zabezpieczenie przed układem pomiarowo-rozliczeniowym, licząc od strony zasilania, niedostępne dla **Odbiorcy** i osób postronnych, oplombowane przez **Operatora**.
31. **Zgłoszenie Umowy Sprzedaży Energii** – formularz, na którym strony umowy sprzedaży energii elektrycznej, sprzedawca i **Odbiorca** lub upoważniony przez **Odbiorcę Sprzedawca**, dokonują

zgłoszenia do **Operatora** zawartej umowy sprzedaży elektrycznej, w przypadku skorzystania przez **Odbiorcę** z prawa wyboru sprzedawcy w punkcie poboru energii przyłączonym oraz nowo przyłączanym do sieci dystrybucyjnej **Operatora**.

§ 3

Zobowiązania Operatora

Operator zobowiązuje się do:

- Przestrzegania aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących warunków dystrybucji energii elektrycznej, budowy i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, ochrony przeciwporażeniowej, przeciwpożarowej i środowiska naturalnego w zakresie eksploatowanych przez siebie urządzeń.
- Zachowania w miejscach dostarczania energii elektrycznej standardów jakościowych energii elektrycznej, zgodne z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. nr 93, poz. 623 z późniejszymi zmianami), w tym w szczególności:
 - wartość średnia częstotliwości, mierzonej przez 10 sekund w miejscach przyłączenia, powinna być zawarta w przedziale:
 - 50 Hz \pm 1% (od 49,5 Hz do 50,5 Hz) przez 99,5% tygodnia,
 - 50 Hz + 4%/-6% (od 47 Hz do 52 Hz) przez 100% tygodnia,
 - w każdym tygodniu, 95% ze zbioru 10-minutowych średnich wartości skutecznych napięcia zasilającego powinno mieścić się w przedziale odchyień: \pm 10% napięcia znamionowego.

Warunkiem utrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej dostarczonej przez **Operatora** w granicach określonych w pkt. a i b jest pobieranie przez **Odbiorcę** mocy nie większej od mocy umownej przy współczynniku tg ϕ określonym w umowie lecz nie większym niż 0,4.

- Ustala się następujące rodzaje przerw w dostarczaniu energii elektrycznej:
 - planowane – wynikające z programu prac eksploatacyjnych sieci elektroenergetycznej; czas trwania tej przerwy jest liczony od momentu otwarcia wyłącznika do czasu wznowienia dostarczania energii elektrycznej,
 - nieplanowane – spowodowane wystąpieniem awarii w sieci elektroenergetycznej, przy czym czas trwania tej przerwy jest liczony od momentu uzyskania przez **Operatora** informacji o jej wystąpieniu do czasu wznowienia dostarczania energii elektrycznej.
- Przerwy w dostarczaniu energii elektrycznej, w zależności od czasu ich trwania, dzieli się na przerwy:
 - przemijające (mikroprzerwy), trwające nie dłużej niż 1 sekundę,
 - krótkie, trwające dłużej niż 1 sekundę i nie dłużej niż 3 minuty,
 - długie, trwające dłużej niż 3 minuty i nie dłużej niż 12 godzin,
 - bardzo długie, trwające dłużej niż 12 godzin i nie dłużej niż 24 godziny,
 - katastrofalne, trwające dłużej niż 24 godziny.
- Dla podmiotów zaliczonych do grup przyłączeniowych IV - VI dopuszczalny czas trwania:
 - jednorazowej przerwy w dostarczaniu energii elektrycznej nie może przekroczyć w przypadku:
 - przerwy planowanej 16 godzin,
 - przerwy nieplanowanej 24 godzin.
 - przerw w ciągu roku, stanowiący sumę czasów trwania przerw jednorazowych długich i bardzo długich, nie może przekroczyć w przypadku:
 - przerwy planowanej 35 godzin,
 - przerwy nieplanowanej 48 godzin.
- Jeżeli **Umowa** nie stanowi inaczej dla podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej III czas trwania przerw nie może przekroczyć okresów wskazanych w pkt. 2.3.
- Do okresu przerw w dostawie nie zalicza się czasu wyłączeń awaryjnych wywołanych przez urządzenia elektroenergetyczne **Odbiorcy**.
- W sieci zasilającej mogą występować, z przyczyn niezależnych od **Operatora**, nieprzewidziane, krótkotrwałe zakłócenia w dostarczaniu energii elektrycznej, wynikające z działania automatyki sieciowej i przełączeń ruchowych.
- Operator** – na wniosek **Odbiorcy** – w miarę możliwości technicznych i organizacyjnych dokonuje sprawdzenia, parametrów jakościowych energii elektrycznej dostarczonej z sieci, określonych w obowiązujących przepisach i/lub niniejszej **Umowie**, poprzez wykonanie odpowiednich pomiarów. W przypadku stwierdzenia zgodności zmierzonych parametrów

ze standardami, koszt sprawdzenia i pomiarów ponosi **Odbiorca** na zasadach określonych w **Taryfie**.

- Dokonywania rozliczeń za świadczone usługi dystrybucji, zgodnie z zawartą **Umową**.
- Przyjmowania przez całą dobę zgłoszeń i reklamacji od **Odbiorców** dotyczących dostarczania energii elektrycznej z sieci.
- Bezzwłocznego przystępowania do usuwania zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej spowodowanych nieprawidłową pracą sieci dystrybucyjnej.
- Udzielania **Odbiorcom**, na ich żądanie informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostaw energii elektrycznej, przerwanych z powodu awarii sieci.
- Powiadamiania **Odbiorców**, z co najmniej pięciodniowym wyprzedzeniem, o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej w formie:
 - ogłoszeń ogólnodostępnych, publikowanych w zwyczajowo przyjęty sposób na danym terenie oraz na stronie internetowej: www.tiew.pl (dotyczy **Odbiorców** zasilanych z sieci niskiego napięcia),
 - indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych lub przekazanie informacji na adres e-mail w przypadku **Odbiorców** zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV.
- Sprawdzenia układu pomiarowo-rozliczeniowego przez upoważnionego przedstawiciela **Operatora** po zgłoszonej reklamacji.
- Odpłatnego podejmowania stosownych czynności w sieci dystrybucyjnej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez **Odbiorcę**, lub inny podmiot, prac w obszarze oddziaływania tej sieci na zasadach określonych w **Taryfie**.
- Udzielania informacji w sprawie zasad rozliczeń oraz aktualnych taryf.
- Rozpatrzenia wniosku lub reklamacji **Odbiorcy** w sprawie rozliczeń i udzielania odpowiedzi nie później niż w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, chyba że w **umowie** określono inny termin. Nie dotyczy to reklamacji dotyczących sprawdzenia dotrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej dostarczonej z sieci, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów.
- Udzielania bonifikat za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców i parametrów jakościowych energii w wysokości określonej w **Taryfie** na pisemny wniosek **Odbiorcy**, po rozpatrzeniu i uznaniu jego zasadności.
- Bezzwłocznego wznowienia dostaw energii elektrycznej wstrzymanych z powodów, o których mowa w § 10 niniejszego **Regulaminu Świadczenia Usług Dystrybucji Energii Elektrycznej**, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie jej dostarczania. **Odbiorca** pokrywa koszt przerwania i wznowienia dostarczania energii elektrycznej na zasadach określonych w **Taryfie**.

§ 4

Zobowiązania Odbiorcy

Odbiorca zobowiązuje się do:

- Terminowego wnoszenia na rzecz **Operatora** opłat za świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej oraz za inne usługi świadczone przez **Operatora** na rzecz **Odbiorcy**.
- Pobierania mocy i energii elektrycznej zgodnie z warunkami **Umowy**, bez naruszania praw stron trzecich.
- Utrzymywania należącej do niego wewnętrznej instalacji zasilającej i odbiorczej w stanie technicznym zgodnym z wymaganiami określonymi w Umowie lub przepisach powszechnie obowiązujących.
- Utrzymywania użytkowanego obiektu / nieruchomości w sposób nie powodujący utrudnień w prawidłowym funkcjonowaniu sieci, a w szczególności do zachowania wymaganych odległości od istniejących urządzeń.
- Powierzania budowy lub dokonywania zmian w instalacji elektrycznej osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje.
- Umożliwiania upoważnionym przedstawicielom **Operatora** – nieodpłatnego dostępu wraz z niezbędnym sprzętem do urządzeń energetycznych oraz do elementów sieci znajdujących się na terenie nieruchomości lub w obiekcie **Odbiorcy** w celu: usunięcia awarii w sieci, przeprowadzenia prac eksploatacyjnych, dokonania odczytu licznika, sprawdzenia stanu licznika, kontroli prawidłowości poboru energii elektrycznej i kontroli stanu technicznego instalacji.
- Usunięcia przyczyny zakłóceń w sieci lub awarii, gdy awarię lub zakłócenia w sieci spowodują urządzenia **Odbiorcy**.
- informowania **Operatora** o zauważonych wadach lub usterkach w układzie pomiarowo-rozliczeniowym w szczególności mających wpływ na możliwość niewłaściwego rozliczania za świadczone usługi dystrybucyjne.
- Zabezpieczenia przed uszkodzeniem lub kradzieżą układu pomiarowo-rozliczeniowego w tym nałożonych plomb. W przypadku niedotrzymania tego obowiązku - gdy układ ten stanowi własność **Operatora** – **Odbiorca** zobowiązany jest do zwrotu kosztów

- poniesionych przez **Operatora**, związanych z zakupem i zainstalowaniem układu pomiarowo-rozliczeniowego w przypadku jego utraty, zniszczenia lub uszkodzenia. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia układu pomiarowo-rozliczeniowego lub systemu pomiarowo-rozliczeniowego, za które swoim działaniem lub zaniechaniem odpowiada **Odbiorca** ponosi on koszty zakupu i zainstalowania tego układu jak również koszty zerwania lub uszkodzenia plomb.
10. Poniesienia kosztów sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowo-rozliczeniowego reklamowanego przez **Odbiorcę** w przypadku, gdy w wyniku badania laboratoryjnego nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów układu pomiarowo-rozliczeniowego.
 11. Pisemnego zgłoszenia zmiany adresu doręczania korespondencji. Zmiana adresu do korespondencji następuje po poinformowaniu drugiej strony w formie pisemnej i nie wymaga stosowania formy aneksu do Umowy.
 12. Wymiany w uzgodnieniu z **Operatorem** układu pomiarowo-rozliczeniowego będącego własnością **Odbiorcy** zgodnie z obowiązującymi przepisami. W przypadku odbiorców zaliczonych do grup przyłączeniowych II i III, a także VI (dla napięcia zasilania wyższego niż 1 kV) oraz Wytwórców (niezależnie od wysokości napięcia zasilania) podstawowe i rezerwowe układy pomiarowo-rozliczeniowe określone przez **Operatora**, **Odbiorca** nabywa, instaluje, wymienia, konserwuje i zgłasza do legalizacji, badania laboratoryjnego lub ekspertyzy własnym kosztem i staraniem. **Odbiorca** dostarcza zastępczy układ pomiarowo-rozliczeniowy na czas trwania legalizacji, laboratoryjnego sprawdzenia lub ekspertyzy.
 13. Dostosowania układu pomiarowo-rozliczeniowego będącego własnością **Odbiorcy** do urządzeń sieci **Operatora**.
 14. Dostosowania urządzeń do zmienionych warunków funkcjonowania sieci, o których **Odbiorca** został powiadomiony.
 15. Spełnienia warunków technicznych określonych przez **Operatora** w przypadku zmiany wielkości mocy umownej.
 16. Prawidłowej eksploatacji własnych instalacji (urządzeń) i nie wprowadzania do sieci **Operatora** zakłóceń takich jak: przepięcia, migotania, zapady napięcia oraz wyższe harmoniczne, powodujące odkształcenia napięcia w punktach odbioru energii elektrycznej.

§ 5

Rozliczenia stron

1. Rozliczenia między stronami będą dokonywane według zasad i stawek opłat zawartych w **Taryfie Operatora**.
2. Stawki opłat, do których odnosi się **Umowa** ulegają zmianie w przypadku zmiany **Taryfy**. Nowe stawki opłat obowiązują od dnia wprowadzenia **Taryfy** przez **Operatora**.
3. Rozliczenia za świadczone usługi dystrybucji, dokonywane są na podstawie wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych dla poszczególnych punktów poboru energii określonych w **Umowie**.
4. Rozliczenia za świadczone usługi dystrybucji dokonywane są z dokładnością do: 1 kW, 1 kWh i 1 kvarh.
5. Rozliczenia za świadczone usługi dystrybucji przeprowadza się w okresach określonych w **Taryfie** na podstawie odczytu wskazań układów pomiarowych. W przypadku braku dostępu utraty lub uszkodzenia układu pomiarowo-rozliczeniowego, należności mogą być obliczane szacunkowo, na podstawie średniego, dobowego zużycia z analogicznego okresu rozliczeniowego.
6. Jeżeli przyjęty okres rozliczeniowy jest dłuższy niż miesiąc, w okresie tym mogą być pobierane opłaty za usługi dystrybucji energii elektrycznej w wysokości określonej na podstawie prognozowanego zużycia tej energii w tym okresie, z uwzględnieniem sezonowości poboru energii elektrycznej i trendu poboru energii przez odbiorcę, w okresie ostatnich 2 lat – przedziały czasowe płatności określa **Umowa**.
7. Jeżeli w wyniku wnoszenia opłat na podstawie prognozowanego zużycia energii elektrycznej powstanie nadpłata lub niedopłata za dostarczoną energię elektryczną to:
 - a) nadpłata podlega zaliczeniu na poczet płatności ustalonej na najbliższy okres rozliczeniowy, o ile odbiorca nie zażąda jej zwrotu,
 - b) niedopłata doliczana jest do pierwszej faktury, wystawionej za najbliższy okres rozliczeniowy.
8. W przypadku zmiany cen i stawek opłat **Operator** przyjmuje do rozliczeń wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego na dzień wprowadzenia nowych cen i stawek opłat:
 - a) szacunkowe – na podstawie średniego dobowego zużycia energii elektrycznej w okresie rozliczeniowym zawierającym datę zmiany cen i stawek opłat lub,
 - b) rzeczywiste – odczytane przez **Operatora**.
9. Termin płatności opłat za świadczone usługi dystrybucji energii elektrycznej określony jest w umowie.
10. Za dzień płatności uznaje się dzień uznania rachunku bankowego **Operatora**.
11. **Odbiorca** będzie obciążony opłatami za wznowienie dostawy energii elektrycznej, po wstrzymaniu jej z przyczyn określonych w § 10 zgodnie z **Taryfą**.
12. W przypadku niedotrzymania terminu płatności **Operator** obciąża **Odbiorcę** odsetkami ustawowymi.
13. Wszelkie prace przy urządzeniach pomiarowych, związane ze zdjęciem plomb nałożonych przez **Operatora** na układ pomiarowo-rozliczeniowy, mogą być wykonywane wyłącznie na warunkach uzgodnionych z **Operatorem** bądź w obecności upoważnionych przedstawicieli **Operatora** oraz za odpłatnością określoną w postanowieniach **Taryfy**.
14. W przypadku stwierdzenia błędów, w pomiarze lub odczycie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego, które spowodowały zawyżenie lub zaniżenie należności za pobraną energię elektryczną, **Operator** dokonuje korekty uprzednio wystawionych faktur według poniższych zasad:
 - a) Korekta, obejmuje cały okres rozliczeniowy lub okres, w którym występowały stwierdzone nieprawidłowości lub błędy.
 - b) Podstawą do wyliczenia wielkości korekty rachunków, o których mowa w lit. a) jest wielkość błędów wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego,
 - c) Jeżeli określenie błędów, o których mowa w lit. b) nie jest możliwe, podstawą do wyliczenia wielkości korekty stanowi średnia liczba jednostek energii elektrycznej za okres doby, obliczana na podstawie sumy jednostek energii elektrycznej prawidłowo wykazanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy w poprzednim lub następnym okresie rozliczeniowym, pomnożona przez liczbę dni okresu, którego dotyczy korekta rachunku,
 - d) W wyliczaniu wielkości korekty **Operator** uwzględni sezonowość zużycia energii oraz inne udokumentowane przez **Odbiorcę** okoliczności mające wpływ na wielkość poboru tej energii.
15. Reklamacje **Odbiorcy** nie zwalniają od obowiązku płatności należności wobec **Operatora**
16. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia układu pomiarowo-rozliczeniowego lub systemu pomiarowo-rozliczeniowego co uniemożliwia dokonanie odczytu wskazań lub poprawną pracę układu pomiarowo-rozliczeniowego, rozliczenie zużycia energii elektrycznej następuje na zasadach określonych w **Taryfie**. W zakresie pozostałych kosztów zastosowanie ma § 4 ust. 9.
17. W rozliczeniach z **Odbiorcami** zasilanymi poprzez własne transformatory z układem pomiarowo-rozliczeniowym zainstalowanym po stronie wtórnej transformatora, wielkość pobranej mocy i energii elektrycznej powiększa się o wielkość strat mocy i energii w transformatorach.
18. W rozliczeniach z **Odbiorcami** zasilanymi poprzez transformatory będące własnością **Operatora**, pomiarów poboru mocy i zużycia energii dokonuje się po stronie wtórnej transformatora. Jeżeli strony Umowy uzgodnią zainstalowanie układu pomiarowo-rozliczeniowego po stronie pierwotnej transformatora straty w transformacji, wyszczególnione w **ust. 17**, należy odpowiednio odejmować.
19. Straty jałowe energii elektrycznej czynnej i biernej transformatora przyjmuje się w wysokości równej:
 - iloczynowi liczby dni okresu rozliczeniowego i jałowych strat energii czynnej w ciągu doby, obliczonych na podstawie dokumentacji techniczno-ruchowej transformatora,
 - iloczynowi liczby dni okresu rozliczeniowego i jałowych strat energii biernej w ciągu doby, obliczonych na podstawie dokumentacji techniczno-ruchowej transformatora,
 W przypadku, gdy czas użytkowania transformatora jest krótszy od okresu rozliczeniowego, wielkość strat jałowych ulega proporcjonalnemu obniżeniu.
20. W rozliczeniach z **Odbiorcami** zasilanymi liniami kablowymi lub napowietrznymi nie będącymi własnością **Operatora**, w przypadku gdy układ pomiarowo-rozliczeniowy nie rejestruje strat energii występujących w tych liniach, odczyty wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego powiększa się o straty energii elektrycznej w liniach. Straty energii elektrycznej oblicza się ze wskazań urządzeń do ich pomiaru, sprawdzonych i zaplombowanych przez **Operatora**. W przypadku braku urządzeń do pomiaru strat, ilość pobranej przez **Odbiorcę** energii czynnej na pokrycie strat określa się w **Umowie** w zależności od rodzaju, długości, przekroju i obciążenia linii.
21. W przypadku gdy układ pomiarowo-rozliczeniowy, zainstalowany w innym miejscu niż miejsce dostarczania energii, rejestruje straty energii występujące w liniach będących własnością **Operatora**, to odczyty wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego pomniejsza się na zasadach określonych w Warunkach dostarczania i odbioru energii elektrycznej.
22. **Operator** zastrzega sobie prawo do zainstalowania liczników do pomiaru energii elektrycznej biernej oraz dokonywania rozliczeń w oparciu o ich

wskazania w przypadku stwierdzenia u **Odbiorcy** urządzeń o charakterze indukcyjnym lub pojemnościowym, wpływających na pracę sieci dystrybucyjnej.

§ 6

Moc umowna, grupa taryfowa

- Odbiorca** jest obowiązany zgłosić do **Operatora** na piśmie, oddzielnie dla każdego miejsca dostarczania/przyłącza, wielkość mocy umownej na kolejny rok kalendarzowy najpóźniej do dnia 30 września roku poprzedzającego zmianę. Warunki zmiany mocy umownej określa **Operator**. W przypadku braku zamówienia mocy umownej przyjmuje się wielkość mocy umownej z ostatniego miesiąca roku poprzedniego.
- Wielkość mocy umownej nie może być większa od mocy przyłączeniowej określonej dla danego miejsca dostarczania / przyłącza jak również nie może być mniejsza od mocy wymaganej ze względu na własności metrologiczne zainstalowanych w układzie pomiarowo rozliczeniowym przekładników prądowych i liczników energii elektrycznej, z uwzględnieniem charakterystyki poboru mocy przez **Odbiorcę**.
- Moc umowna zamawiana jest przez **Odbiorcę** w jednakowej wysokości na wszystkie miesiące roku lub w sposób wynikający z **Taryfy Operatora**.
- Zmiana mocy umownej i/lub grupy taryfowej, może być związana z koniecznością dostosowania kosztem **Odbiorcy**, na warunkach określonych przez **Operatora**, urządzeń elektroenergetycznych (w tym układu pomiarowo-rozliczeniowego dla grupy przyłączeniowej III) do nowych warunków dostarczania energii elektrycznej lub realizacji nowych warunków przyłączenia oraz może się wiązać z koniecznością zawarcia nowej umowy.
- Odbiorca** ma prawo wyboru grupy taryfowej w ramach grup dla niego właściwych. Zmiana tej grupy następuje na zasadach określonych w **Taryfie**.
- Wybrana przez **Odbiorcę** grupa taryfowa obowiązuje co najmniej dwanaście miesięcy. Zmiana grupy taryfowej wymaga pisemnego wystąpienia **Odbiorcy** z jednomiesięcznym wyprzedzeniem i może być przyjęta od rozliczeń od dnia dostosowania układu pomiarowo-rozliczeniowego.
- Zmiana grupy taryfowej lub mocy umownej:
 - dla odbiorców III grupy przyłączeniowej następuje nie później niż po upływie miesiąca po zrealizowaniu przez **Odbiorcę**, określonych przez **Operatora**, warunków zmiany grupy lub zmiany mocy,
 - dla odbiorców IV i V grupy przyłączeniowej następuje nie później niż po upływie dwóch miesięcy od daty złożenia wniosku przez **Odbiorcę**.

§ 7

Zasady zmiany sprzedawcy

- Odbiorca** zawiera z wybranym **Sprzedawcą** energii elektrycznej umowę sprzedaży. Sprzedawca musi mieć zawartą Generalną Umowę Dystrybucyjną z **Operatorem**.
- Odbiorca** wypowiada umowę zawartą z dotychczasowym **Sprzedawcą**.
- Odbiorca** lub upoważniony przez **Odbiorcę** nowy **Sprzedawca** dokonuje zgłoszenia umowy sprzedaży do **Operatora**, na zasadach i terminach określonych w **IRIESD**. **Operator** wymaga ważności umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej przez cały okres obowiązywania zgłaszanej umowy sprzedaży energii elektrycznej.
- Operator** dokonuje weryfikacji zgłoszenia umowy sprzedaży energii elektrycznej, zgodnie z treścią umowy zawartej pomiędzy **Operatorem** a **Sprzedawcą**.
- Po pozytywnej weryfikacji zgłoszenia **Operator** dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego na dzień zmiany **Sprzedawcy**.
- Dotychczasowy Sprzedawca dokonuje rozliczenia **Odbiorcy** zgodnie z warunkami dotychczasowej umowy sprzedaży energii elektrycznej.
- Od dnia zmiany **Sprzedawcy Odbiorca** będzie otrzymywał faktury: od **Operatora** za świadczoną usługę dystrybucji energii elektrycznej oraz od nowego Sprzedawcy za zakupioną energię elektryczną.
- Kolejna zmiana **Sprzedawcy** nie wymaga stosowania formy Aneksu do **Umowy**.

§ 8

Bonifikaty i upusty z tytułu niedotrzymania standardów jakościowych obsługi Odbiorcy

- W przypadku niedotrzymania przez **Operatora** standardów jakościowych obsługi **Odbiorcy**, o których mowa w § 3 ust. 12, o ile **Umowa** nie stanowi inaczej, **Odbiorcy** przysługuje bonifikata.
- Wysokość bonifikaty, o której mowa w ust. 1, określana będzie w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym rok zatwierdzenia **Taryfy**, określone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
- Bonifikata udzielana jest w sytuacji:
 - nieprzyjęcia zgłoszenia lub reklamacji **Odbiorcy** - w wysokości 1/50 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za nieuzasadnioną zwłokę w usuwaniu zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej, spowodowanych nieprawidłową pracą sieci - w wysokości 1/15 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za odmowę udzielenia **Odbiorcy**, na jego żądanie, informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania energii elektrycznej, przerwane z powodu awarii sieci - w wysokości 1/50 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za niepowiadomienie, co najmniej z pięciodniowym wyprzedzeniem, o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej, w formie ogłoszeń prasowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, albo w inny sposób przyjęty na danym terenie, odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV - w wysokości 1/50 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za niepowiadomienie w formie indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych lub za pomocą innego środka telekomunikacji, co najmniej z pięciodniowym wyprzedzeniem, o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej, odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV - w wysokości 1/10 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za niepoinformowanie na piśmie, co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, **Odbiorcy** zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV o zamierzonej zmianie nastawień w automatyce zabezpieczeniowej i innych parametrach mających wpływ na współpracę ruchową z siecią - w wysokości 1/15 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za niepoinformowanie na piśmie, co najmniej z rocznym wyprzedzeniem, **Odbiorcy** zasilanych z sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV o konieczności dostosowania instalacji do zmienionych warunków zasilania - w wysokości 1/15 wynagrodzenia, o którym mowa w § 12 ust. 2;
 - za niepoinformowanie na piśmie, co najmniej z trzyletnim wyprzedzeniem, **Odbiorcy** zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV o konieczności dostosowania instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu mocy zwarcia i innych warunków funkcjonowania sieci - w wysokości 1/10 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - za nieuzasadnioną odmowę odpłatnego podjęcia stosownych czynności w sieci w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez **Odbiorcę** lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej sieci - w wysokości 1/15 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - nieudzielenia, na żądanie **Odbiorcy**, informacji w sprawie zasad rozliczeń oraz aktualnych taryf - w wysokości 1/50 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2;
 - przedłużenia czternastodniowego terminu rozpatrzenia wniosku lub reklamacji **Odbiorcy** w sprawie zasad rozliczeń i udzielenia odpowiedzi, za każdy dzień zwłoki - w wysokości 1/250 wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust. 2.
- W zakresie niedotrzymania standardów jakościowych, o których mowa w § 3 ust. 2 zastosowania ma procedura określona w § 3 ust. 12.
- Zmiana wysokości bonifikat i upustów z tytułu niedotrzymania standardów jakościowych obsługi **Odbiorcy** regulują przepisy wydane na podstawie Ustawy. Zmiany w zakresie wysokości bonifikat i upustów wchodzi w życie w trybie wskazanym w § 9.

§ 9

Warunki zmiany i rozwiązania umowy

- Operator** może zmienić warunki **Umowy** poprzez wprowadzenie nowych lub zmianę dotychczasowych postanowień **Taryf, IRiESD** lub **Regulaminu**, jeżeli konieczność taka wynikać będzie ze zmiany stanu prawnego, w tym zatwierdzenia przez Prezesa URE nowej **Taryfy** lub **IRiESD Operatora**, bądź z realizacji obowiązków wynikających z prawomocnego wyroku lub decyzji ostatecznej, jak również

- z potrzeby uszczegółowienia lub doprecyzowania dotychczasowych postanowień.
- Zmiany **Taryfy**, **IRiESD** lub **Regulaminu** nie wymagają odrębnego aneksu do **Umowy** i wchodzi w życie z dniem wskazanym przez **Operatora**, z zastrzeżeniem postanowień poniższych.
 - Taryfy**, podlegające zatwierdzeniu przez Prezesa URE, wchodzi w życie nie wcześniej niż po 14 dniach i nie później niż do 45 dnia od daty ich opublikowania w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.
 - Zmiany w **Regulaminie** są wiążące, jeżeli zostały doręczone **Odbiorcy**, a ten w terminie 14 dni nie wypowiedział **Umowy**.
 - Odbiorcy** są obowiązani stosować się do warunków i wymagań oraz procedur postępowania i wymiany informacji określonych w **IRiESD Operatora** zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i ogłoszonej w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.
 - W przypadku wprowadzenia zmian, o których mowa w ust. 1, **Operator** przekazuje **Odbiorcy** treść zmian, informując o *prawie do wypowiedzenia Umowy oraz informując Odbiorcę*, że rozwiązanie **Umowy** nie wiąże się z żadnymi dodatkowymi zobowiązaniami względem **Operatora**. W okresie wypowiedzenia stosuje się postanowienia dotychczasowej **Umowy**.
 - Treść zmian, o których mowa w ust. 1 oraz aktualną treść **Taryfy** i **Regulaminu** jest również dostępna na stronie internetowej www.tiew.pl oraz w siedzibie i oddziałach **Operatora**.
 - Odbiorca** może wypowiedzieć **Umowę**, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych, niż wynikające z treści **Umowy**, składając **Operatorowi** pisemne, pod rygorem nieważności, oświadczenie o wypowiedzeniu. **Umowa** ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie **Odbiorcy** dotarło do **Operatora**. **Odbiorca** ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania **Umowy**.
 - Jeżeli **Umowa** została zawarta poza lokalem **Operatora** lub przy pomocy środków porozumiewania się na odległość, **Odbiorca** jest uprawniony do odstąpienia od **Umowy** w terminie 10 dni od dnia jej zawarcia, poprzez złożenie **Operatorowi** stosownego oświadczenia.
 - Odbiorca** jest zobowiązany umożliwić **Operatorowi** dokonanie odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego najpóźniej do ostatniego dnia okresu wypowiedzenia z zastrzeżeniem ust. 12 oraz podania adresu, pod który **Operator** wyśle fakturę VAT rozliczenia końcowego.
 - Umowa** może być rozwiązana za porozumieniem **Stron**, w terminie uzgodnionym pomiędzy **Odbiorcą** i **Operatorem**. **Odbiorca** jest zobowiązany umożliwić **Operatorowi** dokonanie odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego najpóźniej do dnia ustalonego przez **Strony** jako dzień rozwiązania **Umowy** oraz podać adres, pod który **Operator** wyśle fakturę VAT rozliczenia końcowego.
 - W przypadku nie dopełnienia przez **Odbiorcę** obowiązków określonych w § 4 ust. 14, 15 i 16, **Odbiorca** zobowiązany jest do zapłaty należności z tytułu świadczonej usługi dystrybucji energii elektrycznej do czasu odczytu przez **Operatora** wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego lub demontażu układu pomiarowo-rozliczeniowego.
 - Operator** może rozwiązać **Umowę** za wypowiedzeniem, ze skutkiem na koniec następnego miesiąca kalendarzowego w przypadku:
 - jeżeli upłynął bezskutecznie termin na usunięcie usterek stanu technicznego instalacji elektrycznej,
 - z powodu braku technicznych warunków dostarczania energii elektrycznej,
 - w przypadku nie usunięcia w terminie wyznaczonym przez **Operatora** przyczyn zakłóceń, o których mowa w § 4 ust. 16,
 - w przypadku naruszenia § 4 ust. 8.,
 - gdy **Odbiorca** zwleka z zapłatą za świadczone usługi dystrybucji co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia **Umowy** i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych należności biegnącego od dnia otrzymania pisma przez **Odbiorcę**,
 - wydania przez właściwy Sąd postanowienia o otwarciu postępowania układowego, likwidacyjnego albo ogłoszenia upadłości Odbiorcy.

§ 10

Wstrzymanie dostawy energii elektrycznej

- Operator** może wstrzymać dostawę energii elektrycznej w przypadku, gdy **Odbiorca** zwleka z zapłatą za świadczone usługi dystrybucji co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia **Umowy** i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do

zapłaty zaległych należności, przy czym **Operator** nie ponosi odpowiedzialności za straty wynikłe z tego tytułu.

- Operatorowi** przysługuje prawo natychmiastowego wstrzymania dostaw energii elektrycznej jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpił nielegalny pobór energii elektrycznej lub gdy instalacja znajdująca się u **Odbiorcy** stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska.
- Wstrzymanie** dostawy energii z przyczyn wymienionych w ustępach poprzedzających może odbyć się również na wniosek **Sprzedawcy**, z którym **Odbiorca** ma zawartą **Umowę**.
- Wstrzymanie dostawy energii elektrycznej nie stanowi rozwiązania **Umowy**.
- Operator** nie ponosi odpowiedzialności za straty poniesione przez **Odbiorcę** w związku z wstrzymaniem dostawy energii w przypadkach o których mowa w ust. 1, 2 i 3.

§ 11

Postanowienia końcowe

- Operator** nie odpowiada za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie **Umowy** oraz za szkody powstałe w skutek :
 - siły wyższej,
 - przyczyn leżących po stronie **Odbiorcy**,
 - działania osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności,
 - planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - planowanych ograniczeń, wprowadzanych na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących na wypadek niedoboru mocy w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.
- Wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej wynikające z przerw planowych nie stanowi niewykonania lub nienależytego wykonania **Umowy** przez **Operatora**.
- Operator** nie ponosi odpowiedzialności za brak zastosowania w instalacji **Odbiorcy** ochrony przed przepięciami łączeniowymi lub atmosferycznymi, występującymi w sieci dystrybucyjnej.
- Odbiorca** wyraża zgodę na udostępnianie danych pomiarowych **POB** odpowiedzialnemu za bilansowanie handlowe **Odbiorcy**, którego wskazał Sprzedawca lub Sprzedawcy energii elektrycznej, z którym ma zawartą umowę sprzedaży energii elektrycznej.

* dotyczy wyłącznie konsumentów w rozumieniu art. 22¹ Kodeksu Cywilnego.